ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับที่ดินของเอกชนที่ทอดทิ้งไม่ได้ทำประโยชน์

ชื่อผู้เขียน อโณทัย เขมภูสิต

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายธุรกิจ)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คร.ชลอ ว่องวัฒนาภิกล

ศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ

รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงใกร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมาย ปัญหา และอุปสรรค เกี่ยวกับการนำที่ดินของเอกชนที่ถูกทอดทิ้งมิได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินให้กลับนำมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนหาแนวทางในการนำที่ดินของเอกชนที่ถูก ทอดทิ้งมิได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินให้กลับนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีกฎหมายที่บัญญัติถึงการนำที่ดินของเอกชนที่ถูกทอดทิ้ง มิได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินให้กลับนำมาใช้ประโยชน์โดยตรงไว้ในประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 6 แต่การปฏิบัติตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายที่ดินตาม มาตรา 6 พบปัญหาสำคัญที่ส่งผล กระทบต่อการบังกับใช้กฎหมาย 3 ประการคือ 1) ปัญหาในการกำหนดระยะเวลาในการทอดทิ้ง ที่ดินที่นานเกินไป ยากต่อการติดตามควบคุม และ 2) ลักษณะของการทอดทิ้งหรือไม่ทำประโยชน์ ต้อง "ติดต่อกัน" ทำให้ยากต่อการพิสูจน์ 3) ขาดนิยามของการทำประโยชน์ และการทอดทิ้งหรือไม่ ทำประโยชน์ ทำให้ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ กอปรด้วยระเบียบคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยมีการกำหนดขั้นตอนที่ไม่สอดคล้องกับการบังคับใช้กฎหมายอีกทั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบคือกรมที่ดินยังมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทำให้มาตรา 6 แห่งประมวล กฎหมายที่ดินขาดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ

มาตรการทางภาษีเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์อันได้แก่ภาษีบำรุงท้องที่ที่ยัง ใช้ราคาปานกลางของปี พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2524 เป็นเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีทำให้เกิดความ ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม เนื่องจากโครงสร้างทางภาษีมีที่มาจากรายได้เป็นหลัก จึงควรใช้โครงสร้าง ทางภาษีที่มาจากการถือครองทรัพย์สินเพื่อให้เอกชนตระหนักถึงต้นทุนในการถือครองที่ดิน ก่อให้เกิดการกระจายการถือครองและพัฒนาการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

การศึกษากฎหมายต่างประเทศพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาเน้นที่การควบคุมการทำ ประโยชน์ในที่ดินโดยตรง โดยมีมาตรการส่งเสริมการทำประโยชน์ในที่ดินเป็นตัวสนับสนุน ไม่ เน้นที่มาตรการทางภาษี ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากประเทศสหรัฐอเมริการมีพื้นที่มาก จึงต้องการส่งเสริม การใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ในขณะที่ประเทศอังกฤษ เน้นที่ระบบควบคุมการพัฒนาที่ดิน เป็นหลัก โดยมีมาตรการทางภาษีช่วยสนับสนุน มีการควบคุมการพัฒนาที่ดินโดยกำหนดเป็นแผน หลักระดับชาติ และแผนย่อยในระดับท้องถิ่น มีการนำระบบภาษีที่ดินมาควบคุมการทำประโยชน์ ในที่ดินหลายรูปแบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเข้าทำประโยชน์ และลดการสะสมที่ดิน ในขณะที่ ประเทศได้หวันเน้นการควบคุมการทำประโยชน์ในที่ดินโดยตรง มีการจำกัดการถือครองที่ดิน การ บังคับซื้อที่ดินส่วนเกินโดยรัฐ โดยมีมาตรการทางภาษีมาสนับสนุนการทำประโยชน์ในที่ดินโดย ต้องเสียภาษีในอัตราที่สูง และเป็นอัตราที่ก้าวหน้าหากไม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น มาตรการในระยะสั้นควรจะมีการแก้ไขประมวล กฎหมายที่ดินในมาตรา 6 ในเรื่องของระยะเวลาการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ให้มีระยะเวลาสั้นลง เหลือเพียง 5 ปี เพื่อให้เหมาะสมเป็นปัจจุบันเนื่องจากความเจริญทางบ้านเมืองและความสมบูรณ์ ของระบบเอกสารสิทธิ์ของกรมที่ดิน ควรมีการกำหนดคำนิยามของการทำประโยชน์ และการ ทอดทิ้งหรือไม่ทำประโยชน์ ให้อยู่ในความหมายทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับความหมายตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตลอดจนควรมีการแก้ไขระเบียบคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การบังคับใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ควรผลักดันให้เป็นนโยบายแห่งชาติ นำไปสู่สังคมที่เป็นธรรม เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของชาติโดยรวม

มาตรการระยะยาวควรมีหน่วยงานพิเศษต่างหากมาควบคุมบริหารจัดการ ดูแลการใช้ที่ดิน โดยให้มืองค์การบริหารพัฒนาที่ดินแห่งชาติเพื่อการพัฒนาศักยภาพในการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้ เกิดประโยชน์สูงสุด และควรนำมาตรการทางภาษีมาเป็นตัวขับเคลื่อนกระตุ้นเพื่อให้เกิดการใช้ ประโยชน์ในที่ดินที่แท้จริงและเป็นการจำกัดการถือครองที่ดินโดยอ้อม และการนำกฎหมาย เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิการถือครองที่ดินกลับมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบันซึ่งเป็นอีก ทางเลือกหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย เนื่องจากค่านิยมและพฤติกรรมของคน ในชาติชอบสะสม แต่ขาดการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี และมีความสุข และเกิดประโยชน์สุขต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

คำสำคัญ: ที่ดินเอกชนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์

Thesis Title Legal Problem on Fallowness of Private land

Author Anothai Kempoosit

Degree Master of Law (Business Law)

Supervisory Committee Assoc. Prof. Dr. Chalor Wongwattanapikul

Professor Chaiyos Hemarachata

Assoc. Prof. Samrieng Mekkriengrai

ABSTRACT

This thesis is modified from Legal Problem on Fallowness of Private Dominium's Land which is a part of Master of Laws in major of Business Law. This thesis aims to study about legal measurement, problem statement and constraints of Fallowness of Private Dominium's Land. Data Analysis will be conducted in this research to discover solution aiming maximum of Private Dominium's Land utilization.

Study result shows that "Land Code of Thailand" is established in particular about the recovery of Fallowed Private Dominium's Land back for utilization. However, there are 3 constraints on section 6 of Land Code of Thailand implementation which are 1) Fallowness Period which stated in Land Code is too long to monitor and follow up 2) "consecutiveness" of Fallowness makes the verification process to be more difficult and 3) definition and limitation of "utilization" is unclear but characteristic of "Fallowness" is specific; these caused the unclear implementation plan. As well as, regulation enacted by Ministry of Interior is not consistent with law enforcement. Moreover, Division of Land – person in charge – is still lack of human resource so that the implementation on section 6 of Land Code of Thailand is still incomplete.

Local Maintenance Tax is the particular Tax Measurement to deal with Fallowed Private Dominium's Land. Local Maintenance Tax had been collected in appraised rate of year 1978 to 1981. Such rate is claimed to be out of date and unfair as the computation is based on income generated from the private land. The recommendation is government should calculate tax rate from number of land ownership which will help to motivate owner to realize capital value of such ownership and lead to ownership diversification and utmost land utilization.

This research also study at the practices in other countries and found out that Law in USA focuses on the land directly together with the structure of promotion plan created to motivate land utilization. Measurement of Tax is not concentrated in USA. As the amount of land in USA is numerously, to maximize land utilization is more vital. Meanwhile, Law in UK focuses mainly on land monitoring and development system. Measurement of Tax is utilized as supportive plan. Land monitoring and development plan is created in both national and local level. Land Tax, which is used as a tool to control benefit from land in various ways, aims to maximize land utilization and to minimize land compilation. In Taiwan, Law concentrates mainly on land utilization. Land Limit of Ownership is implemented in Taiwan. Government will acquire land in excess. Measurement of Tax is a supportive tool which means the owner of fallowed private dominium's land must pay tax in advancement rate.

Recommendations are provided for both short and long term in this research. Short Term solution is suggested to amend section 6 or Land Code in term of "Fallowness Duration" to be shortened to 5 years to fit with current situation; as well as for the completion of title deed. Moreover, clear definition of Land Utilization and Land Fallowness should be affirmed by Division of Land in order to be consistent with the definition affirmed by Civil and Commercial Code. In addition, the regulation of Ministry of Interior should be amended to be more practical for the effectiveness of law enforcement. Short term solution should be promoted as national policy which will lead social justice and economic advantage as a whole.

Specific Unit to monitor land utilization is suggested in long term solution. Land Development National Institution should be established to enlarge the latency of land utilization. In addition, measurement of tax should be implemented as a supportive mobilization to achieve the maximum of land utilization and to lessen number of land ownership. The amendment of Law about limit of land ownership to fit with current situation is essential in Thailand since value of compilation without any utilization in term of economic advantage is very well-liked among Thai people. Such long term solution is expected to lead better quality of life, happiness, and economic advantage as a whole into Thailand.

Keyword: Fallowness of Private land